

Κοσσυφοπέδιο: Παραμένουν στον Κατάλογο της UNESCO μνημεία που διατρέχουν κίνδυνο (BINTEO)

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Σερβίας](#)

Ο πρώην πρέσβης της Σερβίας στην UNESCO, καθηγητής Ντάρκο Τανάσκοβιτς, σε συνέντευξή του στο Kosovo Online, ανέφερε ότι τέσσερα σερβικά μεσαιωνικά μνημεία στο Κοσσυφοπέδιο παραμένουν στον Κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς που διατρέχουν κίνδυνο της UNESCO, παρά τις αντιρήσεις από τις αρχές της Πρίστινα. Η παραμονή στον συγκεκριμένο κατάλογο, σύμφωνα με τον ίδιο, επιβεβαιώνει ότι στην πραγματικότητα δεν υπήρξε καμία βελτίωση της κατάστασης.

- Της Σβετλάνα Λεβίτσκι

«Υπό αυτή την έννοια, είναι θετική η παραμονή στον συγκεκριμένο κατάλογο για τη Σερβία, αν και φυσικά δεν είναι θετικό που αυτά τα πολύ σημαντικά μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς βρίσκονται στη λίστα των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς που διατρέχουν κίνδυνο. Η απόφαση ήταν αναμενόμενη, διότι δεν πληρείται πραγματικά κανένας όρος που θα μπορούσε να συμβάλει στο να αφαιρεθούν αυτά τα μνημεία από τη λίστα», είπε ο Τανάσκοβιτς.

Υπο ποιες προϋποθέσεις μπορεί να αφαιρεθεί ένα μνημείο από τον Κατάλογο των Μνημείων που κινδυνεύουν

Σύμφωνα με τον ίδιο, υπάρχουν αρκετές προϋποθέσεις για να αφαιρεθούν τα σερβικά μνημεία από τη λίστα των μνημείων που κινδυνεύουν, και μία από τις τρεις βασικές είναι η **πλήρης και μόνιμη προστασία των μνημείων σε ένα ασφαλές και σταθερό πολιτικό περιβάλλον**. «Εκτιμάται ότι το πολιτικό περιβάλλον δεν είναι ακόμα σταθερό», ανέφερε.

Η δεύτερη προϋπόθεση είναι να υπάρχει **ένα καθεστώςτος προληπτικής συντήρησης και αποκατάστασης ολόκληρου του μνημείου**. Και η τρίτη προϋπόθεση είναι η **εφαρμογή του σχεδίου διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων**, η πλήρης καθιέρωση των λεγόμενων ζωνών προστασίας και των ορίων του περιουσιακού στοιχείου, συμπεριλαμβανομένης της νομικής προστασίας τους.

Μία σειρά από παραβιάσεις

Σύμφωνα με τον Τανάσκοβιτς, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα συμβαίνουν στην περιοχή, όπως το ότι χτίζονται δρόμοι δίπλα σε μοναστήρι, ότι η σφετερισμένη περιουσία επιστρέφεται επίσημα στη Μονή Βισόκι Ντέτσανι μόνο μετά από μεγάλη παρέμβαση για πολιτικούς λόγους, το ότι δεν υπάρχει ζώνη ασφαλείας, το ότι δεν γίνονται σεβαστοί οι νόμοι, θα έπρεπε να γίνουν πολλά για να αφαιρεθούν αυτά τα μνημεία από τη λίστα των μνημείων.

Παρακάτω βίντεο αρχείου δείχνει τη διέλευση μεγάλου αριθμού βαρέων κατασκευαστικών οχημάτων, απειλώντας την στατικότητα των μοναστηριών του 14ου αιώνα.

«Από τότε που καταχωρήθηκαν αυτά τα μνημεία, η πολιτική αστάθεια, που ονομαζόταν μεταπολεμική πολιτική αστάθεια, αναδεικνυόταν συνεχώς ως ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες και αυτό δεν έχει αλλάξει», επεσήμανε.

Όπως δήλωσε, μεταξύ των δύο συνόδων της Επιτροπής της UNESCO για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς, γίνεται πάντα ένας αγώνας να αφαιρεθεί κάτι από αυτόν τον κατάλογο ή να προστεθεί κάτι σε αυτόν. «Είναι μια δυναμική που λαμβάνει χώρα συνεχώς από τη μια σύνοδο στην άλλη και η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς συνεδριάζει μια φορά το χρόνο».

Ακόμη, όπως εξήγησε ο καθηγητής, υπάρχουν χώρες στην επικράτεια των οποίων υπάρχουν μνημεία που βρίσκονται σε κίνδυνο, αλλά όχι εξαιτίας κάποιας πολιτικής αστάθειας ή φυσικής καταστροφής, αλλά απλώς επειδή αυτές οι χώρες δεν τα φροντίζουν σύμφωνα με τα πρότυπα της UNESCO, συνεπώς δημιουργείται μια κατάσταση όπου οι προτάσεις εμπειρογνομόνων εμφανίζονται να θέτουν τα μνημεία στη λίστα των μνημείων που βρίσκονται σε κίνδυνο, και αυτό δεν αρέσει στους ανθρώπους γιατί δηλώνει ότι δεν φροντίζουν την πολιτιστική τους κληρονομιά.

Τα 4 μεσαιωνικά μνημεία στο Κοσσυφοπέδιο

Η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO αποφάσισε την Πέμπτη 13 Ιουλίου 2006 να εντάξει στον Κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς που διατρέχουν κίνδυνο 4 μεσαιωνικά μνημεία στο Κοσσυφοπέδιο, τα οποία χίστηκαν μεταξύ του 13ου και του 17ου αιώνα και ξεχωρίζουν για την αρχιτεκτονική τους και για τις τοιχογραφίες τους.

Η **Μονή Βισόκι Ντέτσανι** χτίστηκε στα μέσα του 14ου αιώνα από τον Στέφανο Ούρος Γ΄ Ντέτσανσκι. Η Μονή η οποία βρίσκεται σε μια κοιλάδα, δίπλα στον μικρό ποταμό Ντέτσανσκα Μπίστριτσα και νοτιοδυτικά της πόλης Πέτς, στους πρόποδες της οροσειράς Προκλέτιε, πολλές φορές κατά το παρελθόν βρέθηκε στο στόχαστρο των αρχών της Πρίστινα. Η ανέγερση του Καθολικού της Μονής που αφιερώθηκε στον Χριστό Παντοκράτορα ξεκίνησε το 1327 από τον βασιλιά Στέφανο Ούρος Γ΄ Ντέτσανσκι. Αρχιμάστορας ορίστηκε ο καθολικός μοναχός Φρα Βίτα από το Κότορ της Δαλματίας, ενώ τις εργασίες επέβλεπε ο Αρχιεπίσκοπος της Σερβίας Δανιήλ Β΄ ο οποίος κάλεσε μεγάλο αριθμό καλλιτεχνών και επιδέξιων τεχνιτών. Ο ίδιος ο Στέφανος Ούρος Γ΄ Ντέτσανσκι τοποθέτησε την τελευταία

πέτρα στον ναό της Μονής και εξέδωσε το 1330, το καταστατικό της ίδρυσης με το οποίο της χάρισε μεγάλη περιουσία. Μετά τον θάνατό του, ο γιος του Στέφανος Ούρος Δ΄ Ντούσαν ολοκλήρωσε την ανέγερση της Μονής. το 1335. Κατά την διάρκεια της τουρκοκρατίας κατάφερε να διατηρηθεί η Μονή, σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες. Οι ίδιες οι διαστάσεις του Καθολικού της Μονής, ήταν εξαιρετικά ασυνήθιστες (μήκος 36 μέτρα και ύψος 30 μέτρα) για την τότε εποχή και αυτός ήταν και ο λόγος της μετονομασίας της Μονής σε “Βισόκι Ντέτσανι” (Υψηλοί Ντέτσανι). Αριστοκρατικά απλή κατασκευή, με αρμονικές γραμμές η Μονή αυτή θεωρείται το σημαντικότερο σερβικό μεσαιωνικό μνημείο. Σύμφωνα με την παράδοση ο Στέφανος Ούρος Γ΄ Ντέτσανσκι επέλεξε την τοποθεσία για την ανέγερση της Μονής στην οποία σήμερα βρίσκεται, μετά από επίμονη αναζήτηση και όταν ανακάλυψε την τοποθεσία αυτή, μαγεύτηκε από το φυσική ομορφιά της περιοχής.

Το **Πατριαρχικό Μοναστήρι του Ιπεκίου (Πετς)** είναι μια ομάδα τεσσάρων εκκλησιών με τρούλο με σειρά τοιχογραφιών. Η **Μονή Γκρατσάνιτσα** επίσης βρίσκεται στη λίστα με τα μνημεία που κινδυνεύουν η **εκκλησία της Παναγίας της Λεβίσα** οι τοιχογραφίες της οποίας συνδυάζουν τις επιρροές της ανατολικής ορθόδοξης βυζαντινής και της δυτικής παράδοσης.

Φωτογραφίες από τα τέσσερα μνημεία [ΕΔΩ](#)

Παρακολουθήστε το σχετικό βίντεο από την UNESCO:

Ολόκληρη η συνέντευξη στα σερβικά [ΕΔΩ](#)